

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/38/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014201167
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5014201167.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci navrhovateľa: V. V., nar. XX. XX. XXXX, Q. 86, proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti dvoch rozhodnutí odporcu č. XXX XXX XXXX 0, obe zo dňa XX.XX.XXXX, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/289/2014-23 zo dňa 11.12.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/289/2014-23 zo dňa 11.12.2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 25Sd/289/2014-23 zo dňa 11.12.2014 potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X (ide o dve rozhodnutia), obe zo dňa XX.XX.XXXX (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporcu“). Prvým rozhodnutím odporca podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietol žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok na základe kontrolnej lekárskej prehliadky stanovenej na október 2013, pretože podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Liptovský Mikuláš, zo dňa 23. 04. 2014, nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Druhým rozhodnutím odporca podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a podľa § 263 ods. 1 a § 112 ods. 2 a ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. odňal navrhovateľovi čiastočný invalidný dôchodok od 08.07.2014.

Krajský súd uviedol, že zdravotný stav navrhovateľa bol opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporcu, pobočky Liptovský Mikuláš, dňa 23. 07. 2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporcu, ústredie dňa 09.10.2014. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na

pôvodnom posudku, že navrhovateľ nie je už čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z. a nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd ďalej poukázal na závery lekárskej správy druhostupňovej posudkovej lekárky sociálneho poistenia zo dňa 09.10.2014 a uviedol, že napriek tomu, že navrhovateľ v súdnom konaní predložil najnovšie odborné lekárske nálezy, ktoré neboli zohľadnené posudkovými lekármi, konštatujúce prípadné iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní, a ktoré predstavujú dôkazy nasvedčujúce novej existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia mohli zaoberať, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa ako bol v čase rozhodovania odporcu ustálený, alebo by inak prijatý záver spochybňovali, na tieto súd neprihliadol, lebo odporca ich nemal k dispozícii v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Predmetné novšie odborné lekárske nálezy môžu byť podkladom pre nový návrh (žiadosť) navrhovateľa o opätovné preskúmanie miery poklesu schopnosti alebo zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť bola určená mierou zodpovedajúcou zákonu v čase rozhodovania odporcu (ako aj v čase posúdenia invalidity navrhovateľa druhostupňovou posudkovou lekárkou sociálneho poistenia).

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že preskúmané rozhodnutie odporcu zruší. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, nakoľko sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (vyšetrenie magn. rezonanciou v roku 2014). Žiadal ponechať invalidný dôchodok pre pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudková lekárka mu posúdila len ochorenie nadobličiek a neprihliadla na všetky jeho predchádzajúce vyšetrenia týkajúce sa bolesti v driekovej oblasti, ktoré vplývajú na jeho ohybnosť. Výslovil názor, že posudková lekárka vzala do úvahy aj to, že nebol dlhodobo práceneschopný, čo by však malo veľký vplyv na jeho rodinu.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybnili úplnosť a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov. Na posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Pochybnosti navrhovateľa o nesprávnom posúdení jeho zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Navrhovateľ nepreukázal, že by jeho zdravotný stav odôvodňoval trvanie čiastočnej invalidity podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a tiež nepreukázal zhoršenie svojho zdravotného stavu v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či odporca a krajský súd správne vyhodnotili lekárske posudky posudkových lekárov týkajúce sa zdravotného stavu navrhovateľa a či navrhovateľ splnil

podmienku pre nárok na invalidný dôchodok, ktorou je invalidita poistenca.

Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje poistenec, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý podľa poznatkov lekárskej vedy dlhodobu, nielen prechodne, spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40%.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať a len na doplnenie a zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu dodáva:

Lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonáva v zmysle § 153 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. posudkový lekár Sociálnej poisťovne príslušnej pobočky a posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie. Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posudzovanie týchto skutočností je odbornou medicínskou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiadava so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu posudky posudkových lekárov príslušnej pobočky Liptovský Mikuláš zo dňa 23.07.2014 a ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 09.10.2014 tieto podmienky spĺňajú.

Zo záverov posudkov zo dňa 23.07.2014 a zo dňa 09.10.2014 vyplýva, že navrhovateľ pred 35 rokmi prekonal tuberkulózu nadobličiek so zničením funkčnej schopnosti nadobličiek a potrebou substitučnej liečby hormónmi, ktoré produkuje kôra nadobličiek. Opakované endokrinologické vyšetrenia ambulantného aj hospitalizačného charakteru zisťujú, že substitučná liečba je adekvátna, andrologické vyšetrenie nevykazuje patologický nález. Z týchto dôvodov, ako aj pre pretrvávanie sústavného

pracovného pomeru bez pracovnej neschopnosti, dospeli posudkoví lekári k záveru, že došlo k zlepšeniu zdravotného stavu a čiastočná invalidita týmto zlepšením zanikla. Boli zhodnotené aj ďalšie zdravotné ťažkosti, najmä ochorenie chrbtice v dôsledku synostózy 2. a 3. driekového stavca, v dôsledku čoho má navrhovateľ podľa jeho subjektívneho udania vyžarovanie bolestí do pravej DK, pričom neurologický klinický nález je toho času v norme, s výbavnými reflexami na periférii. Prítomné cysty v pravej obličke doteraz nepoškodili funkciu obličiek, taktiež kalcifikačné ložiská v pľúcach neobmedzujú funkčnú schopnosť pľúc. Tieto ochorenia nemajú vplyv na priznanú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nezakladajú dočasnú pracovnú neschopnosť, teda neobmedzujú navrhovateľa vo výkone práce. Posudková lekárka Sociálnej poisťovne, ústredie navrhovateľa vyšetrila, zistila normálny neurologický nález, preto v súčasnej dobe ochorenie chrbtice nemôže klasifikovať ako závažné ochorenie.

Navrhovateľ síce v súdnom konaní predložil novší odborný lekársky nález od ortopéda F.. Q. zo dňa XX.XX.XXXX so záverom: M54.4 - lumboischialgia, M54.17 - radikulopatia v driekovo - križovej oblasti, M51.1 - poškodenie driekových a medzistavcových platničiek s radikulopatiou - G55.1, pacient odoslaný na MR vyšetrenie, kontrola s výsledkom. Ďalej súdu predložil ambulantný nález od ortopéda MUDr. Sýkoru zo dňa 03.12.2014 so záverom: synostosis 12/3 ed protrusio disci L3 - 5, M54.4, M54.17, M51.1. Navrhovateľ absolvoval MR vyšetrenie dňa 07.11.2014 so záverom: napriamie lumbálnej lordózy, vrodená parciálna synostóza tela stavcov L2/3 v rámci VVCH, naznačená difúzna dorzálna protrúzia L3/4, L4/5 s parciálnou foreminálnou propagáciou, v detekovateľných úrovniach chondróza IV diskov. Výsledok magnetickej rezonancie vyhodnotil ortopéd F.. Q. v ambulantnom náleze zo dňa 03.12.2014.

Posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľa a ním predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré mali k dispozícii do vydania napadnutého rozhodnutia odporcu a svoje závery v posudkoch riadne vyhodnotili. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporcu podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu k skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporcu (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.), hoci zákon nevyklučuje možnosť, aby odporca na základe ďalších dôkazov prehodnotil svoje rozhodnutie.

Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám upraveným v zákone č. 461/2003 Z. z., pričom posudkoví lekári sa vysporiadali so všetkými namietanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľa. Pre posúdenie invalidity je rozhodujúci zdravotný stav v čase jeho posudzovania posudkovým lekárom. Nie je podstatné, aký je subjektívny pocit navrhovateľa ani či narušenie zdravotného stavu môže v budúcnosti viesť k ďalšiemu zhoršovaniu. Predmetné novšie odborné lekárske nálezy môžu byť podkladom pre nový návrh navrhovateľa (žiadosť) o opätovné preskúmanie miery poklesu schopnosti alebo zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť bola určená mierou zodpovedajúcou zákonu v čase rozhodovania odporcu (ako aj v čase posúdenia invalidity navrhovateľa druhostupňovou posudkovou lekárkou sociálneho poistenia).

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ nebol v tomto konaní úspešný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.